

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України
щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних
заходів (санкцій)

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№ 13–17, ст. 112) такі зміни:

1. Статтю 17 доповнити пунктом 17.3 такого змісту:

"17.3. Права платника податку, передбачені цим Кодексом та іншими законодавчими актами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, можуть бути обмежені у разі застосування до платника податків спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) у порядку, встановленому Законом України "Про санкції".

2. Пункт 19¹.1 статті 19¹ доповнити підпунктом 19¹.1.34¹ такого змісту:

"19¹.1.34¹. здійснюють заходи щодо забезпечення виконання рішень про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийнятих у порядку, встановленому Законом України "Про санкції".

3. Пункт 20.1 статті 20 доповнити підпунктом 20.1.19¹ такого змісту:

"20.1.19¹. виконувати рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийняті у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", у сферах відносин, які регулюються цим Кодексом та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи".

4. Доповнити статтею 21¹ такого змісту:

"Стаття 21¹. Реалізація спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)

21^{1.1}. Контролюючі органи виконують рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийняті у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", шляхом здійснення таких заходів:

анулювання ліцензій на право здійснення діяльності у сфері виробництва та обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального – у разі застосування санкції щодо анулювання або зупинення ліцензій та інших дозволів, одержання (наявність) яких є умовою для здійснення певного виду діяльності;

відмова/зупинення у поверненні помилково та/або надміру сплачених сум податків та зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, пені, штрафів – у разі застосування санкції щодо зупинення виконання економічних та фінансових зобов'язань;

відмова в наданні розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу), а також у прийнятті рішення про перенесення строків сплати розстрочених (відстрочених) сум – у разі застосування санкції щодо зупинення виконання економічних та фінансових зобов'язань;

зупинення/відмова в наданні бюджетного відшкодування податку на додану вартість – у разі застосування санкції щодо зупинення виконання економічних та фінансових зобов'язань.

21^{1.2}. Підставою для здійснення контролюючим органом заходів, визначених пунктом 21^{1.1} цієї статті, є рішення про застосування (внесення змін) спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийняте у порядку, встановленому Законом України "Про санкції".

5. Пункт 43.1 статті 43 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Не підлягають поверненню помилково та/або надміру сплачені суми грошових зобов'язань та пені платникам податку, щодо яких у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", прийняті рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), протягом строку застосування таких санкцій".

6. Статтю 100 доповнити пунктом 100.15 такого змісту:

"100.15. Платники податку, щодо яких у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", прийняті рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), протягом строку застосування таких санкцій не мають права на одержання

розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу), а також на перенесення строків сплати розстрочених (відстрочених) сум.

Розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податку, щодо яких на дату прийняття рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийнятого у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", не минув строк дії договору про розстрочення, відстрочення грошового зобов'язання чи податкового боргу, залишаються діючими за відсутності підстав для розірвання договору про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань (податкового боргу), визначених цією статтею".

7. У статті 200:

1) доповнити пунктами 200.4¹ і 200.4² такого змісту:

"200.4¹. Платники податку, щодо яких у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", прийняті рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), протягом строку застосування таких санкцій не мають права на отримання бюджетного відшкодування суми від'ємного значення.

Суми такого від'ємного значення зараховуються у зменшення суми податкового боргу з податку, що виник за попередні звітні (податкові) періоди (у тому числі розстроченого або відстроченого відповідно до цього Кодексу), а в разі відсутності податкового боргу – до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду.

200.4². Не підлягає бюджетному відшкодуванню сума від'ємного значення, до розрахунку якої включено суми податку, сплачені отримувачем товарів/послуг у попередніх та звітному податкових періодах постачальникам товарів/послуг, які використані або будуть використані в операціях з першого постачання житла (об'єктів житлової нерухомості), неподільного житлового об'єкта незавершеного будівництва / майбутнього об'єкта житлової нерухомості.

Суми такого від'ємного значення зараховуються до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду до їх повного погашення податковими зобов'язаннями";

2) підпункт 200.7.1 пункту 200.7 після абзацу вісімнадцятого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"17) дата прийняття рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийнятого у порядку, встановленому Законом України "Про санкції";

18) дата прийняття рішення про скасування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийнятого у порядку, встановленому Законом України "Про санкції".

У зв'язку з цим абзаци дев'ятнадцятий і двадцятий вважати відповідно абзацами двадцять першим і двадцять другим";

3) доповнити пунктом 200.12¹ такого змісту:

"200.12¹. З дати прийняття рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийнятого у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", зупиняються бюджетне відшкодування узгодженої суми бюджетного відшкодування та перебіг строків здійснення такого бюджетного відшкодування, визначених цією статтею.

Зазначена в абзаці першому цього пункту сума бюджетного відшкодування залишається доступною органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, та перераховується цим органом на рахунок платника податку в обслуговуючому банку/небанківському надавачі платіжних послуг та/або на бюджетні рахунки для перерахування у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до Державного бюджету України, протягом п'яти операційних днів з дати прийняття рішення про скасування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийнятого у порядку, встановленому Законом України "Про санкції";

4) у пункті 200.14 слова "податкове повідомлення" замінити словами "податкове повідомлення-рішення";

5) доповнити пунктом 200.14¹ такого змісту:

"200.14¹. Якщо протягом періоду проведення контролюючим органом камеральної або документальної перевірки прийнято рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", такий контролюючий орган надсилає платнику податку податкове повідомлення-рішення, в якому зазначається відмова в наданні бюджетного відшкодування.

Таке податкове повідомлення-рішення не підлягає оскарженню";

6) абзац другий пункту 200.23 замінити трьома абзацами такого змісту:

"Нарахування пені згідно з абзацом першим цього пункту не здійснюється у разі, якщо така заборгованість зумовлена:

виникненням форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) у зв'язку із введенням воєнного, надзвичайного стану;

зупиненням/відмовою у наданні бюджетного відшкодування за рішенням про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийнятим у порядку, встановленому Законом України "Про санкції".

8. Пункт 291.3 статті 291 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Не мають права обрати та перебувати на спрощеній системі оподаткування, а також не мають права підтвердити статус платника єдиного податку четвертої групи платники податку, щодо яких у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", прийняті рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), протягом строку застосування таких санкцій".

9. У пункті 298.8 статті 298:

в абзаці першому слова і цифри "підпунктів 298.8.1–298.8.8 цієї статті" замінити словами і цифрами "підпунктів 298.8.1–298.8.9 цієї статті";

доповнити підпунктом 298.8.9 такого змісту:

"298.8.9. Платники єдиного податку четвертої групи, яким відповідно до підпункту 8 пункту 299.10 статті 299 цього Кодексу анульовано реєстрацію платником єдиного податку, мають право протягом 20 календарних днів після дати такого анулювання реєстрації відкоригувати нараховані податкові зобов'язання з єдиного податку за період з дня, наступного за датою анулювання такої реєстрації, до кінця звітного (податкового) періоду шляхом подання в порядку, визначеному цим Кодексом, уточнюючих податкових декларацій з єдиного податку четвертої групи на зменшення суми податкових зобов'язань".

10. Пункт 299.10 статті 299 доповнити підпунктом 8 такого змісту:

"8) наявність щодо платника податку рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийнятого у порядку, встановленому Законом України "Про санкції":

щодо платників першої і другої груп – в останній день місяця, у якому прийнято таке рішення;

щодо платників третьої і четвертої груп – в останній день кварталу, у якому прийнято таке рішення".

11. У розділі XX "Перехідні положення":

1) підрозділ 6 доповнити пунктом 13 такого змісту:

"13. Платник єдиного податку четвертої групи, якому відповідно до підпункту 8 пункту 299.10 статті 299 цього Кодексу анульовано реєстрацію платником єдиного податку, зобов'язаний сплачувати земельний податок за земельні ділянки та земельні частки (паї), які були передані йому в оренду власниками та землекористувачами таких земельних ділянок і земельних часток (паїв), з першого дня місяця, наступного за кварталом, у якому анульовано таку реєстрацію, до кінця поточного року. При цьому фізичні особи – власники та землекористувачі таких земельних ділянок і земельних часток (паїв) звільняються від сплати земельного податку до кінця поточного

року, у якому платнику єдиного податку четвертої групи анульовано реєстрацію платником єдиного податку.

Платник єдиного податку четвертої групи, якому анульовано реєстрацію платником єдиного податку відповідно до підпункту 8 пункту 299.10 статті 299 цього Кодексу, зобов'язаний самостійно обчислити суму земельного податку і подати до відповідного контролюючого органу за місцезнаходженням земельних ділянок податкову декларацію з плати за землю протягом 20 календарних днів місяця, наступного за кварталом, у якому анульовано реєстрацію платником єдиного податку";

2) підпункт 69.30 пункту 69 підрозділу 10 доповнити абзацами п'ятнадцятим і шістнадцятим такого змісту:

"Нараховані відповідно до цього підпункту податкові зобов'язання з рентної плати за користування надрами для видобування газу природного за обсяги закачаного газу природного за відповідні податкові (звітні) періоди, які залишилися несплаченими платником рентної плати на дату припинення його спеціального дозволу на користування надрами в результаті виконання рішень про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийнятих у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", підлягають сплаті платником рентної плати протягом 10 календарних днів з дня припинення відповідним дозвільним органом (центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр) його спеціального дозволу на користування надрами, а у разі несплати вважаються податковим боргом.

З дати прийняття відповідного рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), прийнятого у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", і до дня повної сплати податкових зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування газу природного на закачаний газ поширюється право податкової застави, оформленої актом опису, відповідно до вимог цього Кодексу".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня введення в дію підпункту 2 пункту 3 розділу I Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій" від 13 липня 2023 року № 3223–IX, крім підпункту 1 (щодо внесення змін до Закону України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального"), абзаців другого – четвертого підпункту "а" підпункту 3 пункту 4 (щодо редакції частини четвертої статті 4 Закону України "Про санкції") та пункту 5 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Контролюючий орган анулює реєстрацію платником єдиного податку шляхом виключення з реєстру платників єдиного податку на підставі рішення контролюючого органу платникам податку, щодо яких на дату набрання чинності цим Законом у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", прийняті рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій):

щодо платників першої і другої груп – в останній день місяця, у якому набрав чинності цей Закон;

щодо платників третьої і четвертої груп – в останній день кварталу, у якому набрав чинності цей Закон.

Платники єдиного податку четвертої групи, яким анульовано реєстрацію платником єдиного податку відповідно до цього пункту, зобов'язані самостійно обчислити суму земельного податку і подати до відповідного контролюючого органу за місцезнаходженням земельних ділянок податкову декларацію з плати за землю протягом 20 календарних днів місяця, наступного за кварталом, у якому анульовано реєстрацію платником єдиного податку.

Платники єдиного податку четвертої групи, яким відповідно до цього пункту анульовано реєстрацію платником єдиного податку, мають право протягом 20 календарних днів після дати такого анулювання реєстрації відкоригувати нараховані податкові зобов'язання з єдиного податку за період з дня, наступного за датою анулювання такої реєстрації, до кінця звітного (податкового) періоду шляхом подання в порядку, визначеному цим Кодексом, уточнюючих податкових декларацій з єдиного податку четвертої групи на зменшення суми податкових зобов'язань.

Установити, що платник єдиного податку четвертої групи, якому відповідно до цього пункту анульовано реєстрацію платником єдиного податку, зобов'язаний сплатити земельний податок за земельні ділянки та земельні частки (паї), які були передані йому в оренду власниками та землекористувачами таких земельних ділянок і земельних часток (паїв), з першого дня місяця, наступного за кварталом, у якому анульовано таку реєстрацію, до кінця поточного року. При цьому фізичні особи – власники та землекористувачі таких земельних ділянок і земельних часток (паїв) звільняються від сплати земельного податку до кінця поточного року, у якому платнику єдиного податку четвертої групи анульовано реєстрацію платником єдиного податку.

3. Установити, що до порядку підготовки та прийняття нормативно-правових актів, які приймаються на виконання цього Закону, не застосовуються вимоги Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

4. Внести зміни до таких законів України:

1) частину п'ятдесят четверту статті 15 Закону України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового,

алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345 із наступними змінами) доповнити абзацом п'ятнадцятим такого змісту:

"рішення Ради національної безпеки і оборони України, введеного в дію указом Президента України про застосування до суб'єкта господарювання санкцій, передбачених пунктом 6 частини першої статті 4 Закону України "Про санкції";

2) частину тринадцяту статті 9 Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 2–3, ст. 11; 2014 р., № 20–21, ст. 712; 2020 р., № 28, ст. 188) доповнити абзацом другим такого змісту:

"Не підлягають поверненню помилково та/або надміру сплачені суми єдиного внеску платникам, щодо яких у порядку, встановленому Законом України "Про санкції", прийняті рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), протягом строку застосування таких санкцій";

3) у Законі України "Про санкції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 40, ст. 2018 із наступними змінами):

а) статтю 4 доповнити частинами четвертою і п'ятою такого змісту:

"4. Передбачені цим Законом санкції не поширюються на:

сплату податків, зборів та інших обов'язкових платежів до державного та/або місцевих бюджетів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а також визначених контролюючим органом грошових зобов'язань;

погашення (стягнення) податкового боргу, недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та сплати розстрочених (відстрочених), у тому числі за рішенням суду, грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків та/або сум єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

5. Реалізація санкцій щодо особи, щодо якої застосовано санкції, у сфері відносин, які регулюються Податковим кодексом України та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, забезпечується контролюючим органом шляхом здійснення заходів, передбачених пунктом 21¹.1 статті 21¹ Податкового кодексу України";

б) пункт 4 частини десятої статті 5⁴ викласти в такій редакції:

"4) перелік осіб, щодо яких застосовано санкції, та відомості для їх ідентифікації, зокрема:

для юридичної особи – найменування, країна реєстрації та, за наявності: реєстраційний, ідентифікаційний, податковий номер (код), місцезнаходження;

для фізичної особи – ім'я, що залежно від національних традицій може складатися з прізвища, власного імені та по батькові (за наявності), дата народження та, за наявності: ідентифікаційний, податковий номер (код), серії (за наявності) та номери паспортних документів, місце народження, місце проживання, громадянство;

відомості про іноземну державу або невизначене коло осіб певного виду діяльності, щодо яких застосовано санкції;

інші відомості, що їх ідентифікують (за наявності).

Наявні в осіб, визначених в абзацах другому (зокрема відокремлених підрозділів таких осіб) і третьому цього пункту, ідентифікаційні коди в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, реєстраційні номери облікових карток платників податків та унікальні номери записів в Єдиному державному демографічному реєстрі зазначаються обов'язково.

У разі відсутності відомостей про країну реєстрації та громадянської належності осіб, визначених в абзацах другому і третьому цього пункту, відповідно обов'язково зазначається інформація про відсутність реєстрації та громадянства України".

5. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк із дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ
10 серпня 2023 року
№ 3317-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ